

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Krajský soud v Ústí nad Labem, pobočka v Liberci, rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Mgr. Lucie Trejbalové a soudců Mgr. Karolíny Tylová, LL.M. a Mgr. Karla Kosteckého v právní věci žalobce: **J., a.s.**, se sídlem XX, XX, proti žalovanému: **Krajský úřad Libereckého kraje**, se sídlem U Jezu 642/2a, Liberec 2, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 3. 2012, č. j. OÚPSŘ 25/2012-330-rozh.,

t a k t o :

- I. Žaloba proti rozhodnutí Krajského úřadu Libereckého kraje ze dne ze dne 13. 3. 2012, č. j. OÚPSŘ 25/2012-330-rozh., s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků n e m á právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :**I. Žaloba**

Žalobou podanou v zákonné lhůtě se žalobce domáhal zrušení shora uvedeného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí Městského úřadu Jablonec nad Nisou, odboru stavebního a životního prostředí, stavebního úřadu (dále jen „stavební úřad“) ze dne 22. 11. 2011, sp. zn. 1527//2011/SÚ/Za, č. j. 109260/2011. Tímto prvostupňovým rozhodnutím bylo podle § 115 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), vydáno stavební povolení na stavbu stavební úpravy bytového domu č. p. XX (za účelem vybudování plynové kotelny), XX, XX, XX, na pozemku parc. č. XX v k. ú. XX, obec XX.

Žalobce namítal, že napadené rozhodnutí žalovaného a stavební povolení jsou nicotnými rozhodnutími, resp. že napadené rozhodnutí žalovaného je nezákonné.

A. Důvody nicotnosti rozhodnutí

Důvody nicotnosti rozhodnutí žalovaného i stavebního úřadu žalobce spatřoval ve faktické a právní neuskutečnitelnosti rozhodnutí, která se nevypořádávají s tím, jak bude naloženo, resp. odstraněno stávající zařízení pro rozvod tepelné energie ve vlastnictví žalobce.

Podle žalobce musí žádost o stavební povolení a tím i projektová dokumentace řešit, zda zařízení (stávající zdroj) zůstane či bude z objektu odstraněno, k čemuž musí zajistit stanovisko vlastníka tohoto zařízení. K ponechání zařízení jako studené zálohy v objektu musí stavebník doložit dohodu stavebníka a žalobce jako vlastníka tohoto zařízení, k odstranění zařízení je třeba ukončení smluvního vztahu a postup po dohodě se žalobcem.

Projektová dokumentace neřešila změnu způsobu vytápění v souladu s ustanovením § 77 odst. 5 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), je proto neúplná, což zapříčinilo faktickou a právní neuskutečnitelnost rozhodnutí. Stavební úřady se o stanovisko žalobce nezajímaly, jen stanovily podmínky (č. 13, 14 a 15) k ochraně zařízení žalobce, ale bez znalosti požadavku žalobce. Dle žalobce není možné rozhodnutí, kterým se stanoví, že původní zařízení zůstává v objektu, aniž by byl doložen právní důvod pro takové umístění a setrvání v budově. Na žalobci nelze požadovat, aby své zařízení v objektu ponechal bez smluvního vztahu jako studenou zálohu a na svůj náklad je v rámci plnění svých povinností dle energetického zákona udržoval bez existujícího právního důvodu. V této souvislosti zdůraznil, že teplárenství není tržním odvětvím. Ze znění § 77 odst. 5 energetického zákona žalobce dovozoval, že náklady na provedení změny způsobu vytápění a náklady odpojení od rozvodného tepelného zařízení mají být uhrazeny před provedením změny, a proto změna musí být ve stavebním řízení zohledněna. Pokud se mění zdroj, resp. je instalován nový zdroj, požadavkem je odstranění původního, což musí být v žádosti o stavební povolení jasně vyjádřeno. Protože žalobce nemá se stavebníkem uzavřenou smlouvu pro dodávku tepelné energie a nemá sjednaný způsob hrazení nákladů na udržování zařízení jako zálohového zdroje, nemá zájem na ponechání svého zařízení v objektu. Žalobce ale také nemůže udělit stavebníku souhlas s odstraněním zařízení, protože nebyly sjednány podmínky pro takový postup a náhrada nákladů na odpojení a změnu vytápění. Je na stavebníku, aby tyto kroky učinil, případně si zajistil možnost odstranění zařízení bez souhlasu žalobce formou soudního rozhodnutí. Žalobce z toho dovozuje, že stavebník musí v případě zájmu o změnu způsobu vytápění doložit souhlas vlastníka zařízení s demontáží zařízení nebo dohodu o tom, že vlastník zařízení souhlasí s ponecháním zařízení v objektu. Pokud rozhodnutí nepřímou nutí žalobce, aby vynakládal náklady na úkor jiných odběratelů, kteří nakonec musí provoz zařízení žalobce v objektu stavebníka zaplatit v ceně tepelné energie, ukládá rozhodnutí ve svém důsledku povinnost třetím subjektům a zasahuje do jejich práv, což je v rozporu s principy dobré správy.

Dotčenost veřejných subjektivních práv žalobce dovozoval z vlastnického práva k soustavě centralizovaného zásobování teplem [dále jen „soustava CZT“, či také soustava zásobování tepelnou energií, dále také jen „SZTE“; zákonodárce není v tomto směru v ustanovení § 2 odst. 2 písm. c) energetického zákona, ve znění účinném od 1. 1. 2012, zcela konzistentní], která je umístěna v domě, s tím, že k zásahu do tohoto vlastnického práva dojde

v důsledku stavební úpravy, která toto vlastnické právo omezuje nejméně v rozsahu užívání, údržby, ochrany a bezpečnosti a prevence škod.

Žalovaný pak sice konstatoval, že při ústním jednání dne 22. 11. 2011 bylo zjištěno umístění zařízení žalobce v předmětném bytovém domě, ale nebyla učiněna žádná konkrétní skutková zjištění o tomto zařízení, zejména jeho popis se pak neobjevil v textu rozhodnutí, proto je nepřezkoumatelné.

B. Důvody nezákonnosti rozhodnutí

1) Žalobce namítal, že se žalovaný nevypořádal zcela s odvolacími důvody, rozhodl tak v rozporu s § 89 odst. 2 správního řádu, žalobce přitom v odvolání poukazoval na obsah svých námitek ve stavebním řízení.

2) Podle žalobce mělo být vedeno územní řízení podle § 81 odst. 2 písm. c) stavebního zákona, protože na danou změnu nedopadá ustanovení § 81 odst. 3 stavebního zákona, měl být použit restriktivní výklad pojmu stavební úpravy. Jednalo se o stavbu, která podstatně mění nároky na okolí. Žalobce upozorňoval na to, že nově působí stavba emise, zároveň má zvýšenou náročnost na dodávky plynu, v okolí stavby vznikne naddimenzovaná soustava CZT. Stavební úřady upřednostňují soukromý zájem stavebníka na úspoře ceny tepelné energie nad zájmem veřejným. Přímou sousedící stavba – soustava CZT je bezprostředně dotčena změnou vytápění, neboť dojde k poklesu potřeby jejího využití a soustava, jak byla vystavěna, není způsobilá k funkčnímu provozu při nastolení stavu pod určitými mezními hodnotami odběru, jiný subjekt pak bude muset nahradit potřebu tepla, ovšem s otázkou zda tato dodávky plynu v Jablonci nad Nisou dovolí. Přímým zásahem do žalobcova vlastnického práva je pak potřeba ke stavebním a technickým zásahům do soustavy CZT. Žalobce zpochybňoval, že by teplárenství, jak ho žalobce vykonává, bylo tržním odvětvím. Upozorňoval dále na skutečnost, že žádal důkaz u příslušných správních orgánů, resp. osob odborně způsobilých, o tom, že stavba ohrožuje bezprostředně jeho vlastnické právo k soustavě CZT. Rozhodnutí tak porušuje právo žalobce na ochranu jeho vlastnického práva. Správní orgány nezkontrolovaly soulad stavby s veřejným zájmem dle § 4 odst. 2 správního řádu, nezkontrolovaly soulad stavby s § 3 odst. 1 energetického zákona. Žalobce zdůraznil, že má jako účastník správního řízení právo na zákonné rozhodnutí a pokud namítá porušení norem chránících veřejný zájem, činí tak v intencích ochrany svých práv procesních, zejména práva na spravedlivý proces. Žalobce vyzval soud, aby se ve svém rozhodnutí zabýval otázkou, zda danou stavbu posuzovat jako změnu stavby ve smyslu stavební úpravy nebo jako změnu stavby, kterou instalováním kotelny dojde ke snížení celkové plochy jednotek v domě, neboť bude zastavěn nebytový prostor a dojde tak ke změně spoluvlastnických podílů. Stavba tak mohla být provedena jen na základě smlouvy o výstavbě dle § 17 odst. 3 zákona č. 72/1994 Sb. Žádost o vydání stavebního povolení nebyla úplná, neboť nebyl doložen konsensus všech vlastníků jednotek o úpravě spoluvlastnických vztahů. Toto zasahuje do věcných práv žalobce tím, že se mění poměry účastenství vlastníků jednotek na společné věci s dopadem do případného rozhodování ve vztahu k věcným právům žalobce. Mělo by být postupováno stejně, jako když jde o kotelny vně budovy, žalobce byl zbaven namítat rozhodné skutečnosti v územním řízení. Správní orgány postupovaly nesprávně, pokud k této námitce nepřihlédly v odvolacím řízení a navíc zamítly požadavek žalobce na provedení důkazu zjištěním vlastnických vztahů k navrhované stavbě.

3) Žalobce namítal neúplnost žádosti o stavební povolení a neúplnost projektové dokumentace, která neobsahovala změnu způsobu vytápění podle energetického zákona. Tímto jsou dotčena věcná práva žalobce k soustavě CZT zejména k části umístěné v objektu, když zařízení je v objektu ponecháno, ale žalobce jej musí na své náklady provozovat.

4) Žalobce zopakoval, že rozhodnutí ho nutí ponechat zařízení v provozuschopném stavu, aby nedocházelo k ohrožení soustavy CZT a nutí ho k plnění povinností ve smyslu energetického zákona. Stavební úřad nechránil vlastnické právo žalobce k celé soustavě CZT, ale hodnotil jen přípojku. Vada řízení spočívá v tom, že stavební úřady neprovedly žalobcem požadovaný znalecký důkaz z oboru teplárenství pro posouzení vlivu stavby na soustavu CZT.

5) Napadené rozhodnutí nedostatečně řešilo odvolací námitky žalobce, pokud se týkaly stanovisek dotčených orgánů státní správy. Námitka se týkala nesprávné aplikace § 3 odst. 8 zákona č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší, nebyla správně řešena otázka ekonomické přijatelnosti napojení na CZT, z rozhodnutí neplyne, jaká metoda pro výpočet ekonomické přijatelnosti byla použita, co konkrétně a s jakým výsledkem bylo správními orgány hodnoceno. Nebylo uvedeno, zda správní orgány hodnotily možnost vytápění zdrojem kombinujícím výrobu tepla a elektrické energie. Z pohledu doporučujícího stanoviska Ministerstva životního prostředí nedoložil stavebník všechny skutečnosti, rozhodnutí jsou v této části téměř nepřezkoumatelná, resp. nevypořádávají námitky a odvolací body žalobce. V řízení mělo být zajištěno stanovisko Státní energetické inspekce (dále jen „SEI“), pokud zákon žadateli o změnu způsobu vytápění ukládá doložení takového stanoviska, nedoložení způsobuje rozpor stavby se zákonem a je tak zasaženo do vlastnického práva žalobce. Stavební povolení bylo vydáno v rozporu se zákonem č. 406/2000 Sb., o hospodaření s energiemi, nebyla jasně vymezena energetická náročnost budovy ve vztahu ke změně způsobu vytápění.

6) Žalobce znovu zdůraznil potřebu ochrany jeho vlastnického práva k soustavě CZT, neboť ta je provozována ve veřejném zájmu. Pokud se žalobce dovolával ochrany soustavy CZT ve veřejném zájmu, činí tak v souladu s § 114 stavebního zákona a k ochraně svého subjektivního veřejného práva, neboť provoz CZT ve veřejném zájmu patří k vlastnictví soustavy CZT. Žalobce zdůraznil, že nákup a investice do udržování a provozování soustavy CZT činil v době, kdy soustava CZT požívala ochrany ve veřejném zájmu a pokud žalobce namítá nezákonnost rozhodnutí, činí tak k ochraně svého subjektivního veřejného práva (věcného práva k soustavě CZT). Správními orgány žalobce vytýkal, že upřednostnily individuální zájem subjektu na levnějším vytápění oproti zájmu společnosti na existenci provozuschopné sítě CZT, která byla vybudována jako nedílný celek závislý na tom, jak jednotlivé body fungují. CZT je chráněno a výroba a distribuce tepla je ve veřejném zájmu, ten posiluje význam CZT a je chráněn zákonem o ochraně ovzduší. Žalobce je jako vlastník soustavy CZT oprávněn dovolávat se ochrany CZT ve veřejném zájmu a nesouhlasí s postupem, kdy správní orgány toto právo žalobci upírají.

7) Dále bylo namítáno, že řízení bylo zatíženo vadou, když žalovaný nesprávně vyložil Krajskou energetickou koncepci, resp. Územní energetickou koncepci Města Jablonec nad Nisou.

8) Žalovaný nesprávně vyhodnotil ustanovení zákona č. 406/2000 Sb., když dovedl, že stavebník nebyl povinen doložit průkaz energetické náročnosti budovy.

9) Rozhodnutí stavebního úřadu je nepřezkoumatelné, stavební úřad nevymezil, jaký skutkový stav byl vzat jako prokázaný, jak právní otázky řešil a podle jakých právních norem.

10) Restriktivní výklad § 114 odst. 1 stavebního zákona, který užily správní orgány obou stupňů, považuje žalobce za nezákonný.

11) Rozhodnutí jsou neurčitá a nevykonatelná, pokud se týká vymezení zařízení žalobce v prostorách předmětného domu s odkazem na podmínky č. 13, 14 a 15, není přesně vymezeno, kde se zařízení nachází, čím je odděleno od zařízení vlastníka domu, toto zařízení stavební úřad nepopsal, jeho rozhodnutí žalovaný potvrdil. Z žádného rozhodnutí tak neplyne, jaké konkrétní zařízení žalobce požívá ochrany, věc souvisí s tím, že nebylo rozhodnuto o odstranění zařízení žalobce. Pojem „zařízení ve vlastnictví JTR“ je právně nepřesný a neurčitý, nebyla tak poskytnuta řádná a zákonná ochrana žalobcovu vlastnickému právu k zařízení pro výrobu a rozvod tepla, jeho části, která je v předmětném domě umístěna.

12) Žalobce zopakoval, že žalobní body směřují k ochraně jeho veřejného subjektivního práva na zákonný proces, dobrou správu, zákonnost a předvídatelnost rozhodnutí a souvisí s ochranou jeho vlastnického práva k soustavě CZT. Proto všechny žalobní body mohl žalobce činit z titulu svého účastenství dle § 109 odst. 1 písm. b) stavebního zákona. Ustanovení § 3 odst. 8 zákona o ochraně ovzduší primárně slouží k ochraně ovzduší, sekundárně však k ochraně CZT, a proto je právem i povinností žalobce použít i argumentaci směřující k ochraně CZT, včetně argumentací ekonomickými zájmy.

13) Dále žalobce namítal porušení svého práva na spravedlivý proces ve smyslu Listiny základních práv a svobod, práva na ochranu vlastnictví a při extenzivnímu výkladu také právu nebýt podroben nuceným službám.

14) Žalobce spatřuje jako zásah do vlastnického práva k zařízení tvořícímu část soustavy CZT a umístěnému v objektu, pokud žalovaný jako odvolací orgán uložil podmínku k umožnění přístupu žalobce k zařízení stavebníkovi, nikoliv vlastníku objektu, aniž by zkoumal, zda stavebník a vlastník jsou stejné osoby.

15) Naposledy žalobce poukázal na to, že stavební úřad ani žalovaný nezohlednili, že žalobce má v dané lokalitě schváleno stavební povolení ze dne 14. 1. 2010, č. j. 5696/2010, kterým byla pro celé území povolena rekonstrukce CZT. V důsledku napadeného rozhodnutí je stavební povolení vydané žalobci nejméně v části týkající se vytápění předmětného bytového domu měněno, a to způsobem, který ústavní pořádek nedovoluje, když ve věci týchž účastníků a v podobném předmětu věci (způsob vytápění) bylo stavebními úřady rozhodováno opakovaně. Stavební úřady musí z úřední povinnosti k takovým předchozím rozhodnutím přihlídnout. Žalobce ještě stavbu nedokončil, nezkolaudoval, účinky stavebního povolení trvají. Žalobce soudu navrhoval provést důkazy spisovým materiálem týkajícím se vydaného stavebního povolení žalobci a rovněž odborným posudkem, který žalobce zadal vypracovat.

Z uvedených důvodů žalobce navrhoval zrušení žalobou napadeného rozhodnutí a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení a požadoval náhradu nákladů řízení.

II. Vyjádření žalovaného

V písemném vyjádření k žalobě žalovaný označil žalobní námitky za nedůvodné, neboť žalobce v nich neuvádí, jak se jím tvrzené skutečnosti dotkly jeho vlastnických práv k zařízení v předmětném objektu, hodnověrnými důkazy neprokázal, jak bude do jeho práv zasaženo, proto navrhnul zamítnutí žaloby. Podotkl, že oprávněné zájmy účastníků řízení jsou chráněny předpisy správního práva, jimž musela povolovaná stavba vyhovět. Žalovaný odkázal na projektovou dokumentaci a vyjádření žalobce ze dne 14. 6. 2011, obsahující podmínky odpojení a zakres technické infrastruktury žalobce. Byla nařízena kontrolní prohlídka na 22. 11. 2011, byl pořízen protokol, z něhož plyne, že při obhlídce na místě nebylo zjištěno, že by v části prostoru, kde bude umístěno nové zařízení pro vytápění (místnost původně technická v části suterénu – dřívější žehlárna), bylo zařízení ve vlastnictví žalobce. Bylo konstatováno, že zařízení žalobce je stavební odděleno od okolního prostředí a je pod uzamčením. Podmínkou č. 14 pak bylo zajištěno, že stavebník i nadále umožní žalobci ke stávajícímu zařízení přístup. Dodávka tepla do objektu je pak soukromoprávní záležitostí, nejedná se o právo vyplývající z věcného břemene ani veřejný zájem o dodávku tepelné energie ze zařízení žalobce, jak judikoval Nejvyšší správní soud. O vydání stavebního povolení požádali vlastníci stavby, podklady byly zpracovány oprávněnými osobami v dostatečném rozsahu pro posouzení povolované změny způsobu vytápění. Byla vydána kladná stanoviska dotčených orgánů státní správy, plyne z nich, že povolovaná stavba splňuje požadavky § 3 odst. 8 zákona o ochraně ovzduší, požadavky hygienické, požární ochrany a bezpečnosti a požadavky z hlediska § 77 odst. 5 energetického zákona, záměr byl posouzen také z hlediska energetické koncepce města Jablonec nad Nisou a Libereckého kraje. Na základě zjištění, že stavba nebude mít vliv na okolí, a na základě zjištění, že stavební úpravy nejsou v rozporu se závěry a cíli územního plánování, zejména s územní plánovací dokumentací, nebyly zjištěny skutkové okolnosti a právní důvody pro zamítnutí žádosti o stavební povolení. Výrok rozhodnutí je určitý, včetně popisu umístění plynových kotlů a souvisejících technologií. V odůvodnění jsou obsaženy úvahy o tom, jak se žalovaný vypořádal s odvolacími námitkami týkajícími se stanovisek dotčených orgánů, v tomto směru žalovaný na odůvodnění svého rozhodnutí odkázal. Protože povolení stavebních úprav nevyvolá potřebu jakéhokoli zásahu do stávajícího zařízení žalobce, tj. potřebu odstranění, nebyl dán důvod k rozhodování o zařízení žalobce. Podmínkou č. 14 stavebního povolení byl zajištěn řádný výkon vlastnického práva žalobce k příslušnému zařízení, podmínkou č. 15 bylo zajištěno, aby při napojení nového zdroje vytápění na stávající vnitřní rozvody nedošlo ke kolizi se současným napojením zařízení žalobce na tyto vnitřní rozvody. Věcné břemeno se vztahuje k právu strpění zařízení žalobce v předmětném objektu, nikoli k právu na dodávku tepelné energie, toto je čistě v rovině soukromoprávní a do tohoto vztahu mezi žalobcem a odběratelem nepřísluší žalovanému zasahovat.

III. Zjištění ze správního spisu

Ze správního spisu vyplývá, že dne 5. 8. 2011 podal stavebník – Společenství vlastníků, XX, žádost (doplněnou dne 6. 9. 2011) o vydání stavebního povolení na stavební úpravy bytového domu č. p. XX, na pozemku parc. č. 1108/9 v k. ú. XX, XXu, spočívajících ve vybudování plynové kotelny.

K žádosti o stavební povolení stavebník doložil:

- projektovou dokumentaci k vybudování plynové kotelny, podle níž je plynová kotelná umístěna v suterénu v nevyužitém prostoru (dřívější žehliřna) s tím, že bude provedeno napojení na stávající vnitřní systém potrubí a s tím, že navrženými úpravami nejsou vyvolány zásahy do tras inženýrských sítí; stávající teplovod a přívod TUV ve správě žalobce bude na patě ÚT zaslepen a demontován po zprovoznění kotelny;
- vyjádření žalobce k umístění jeho zařízení včetně zakreslení prostor, kde se nachází, s tím, že teplovodní přípojka bude přerušena, zaslepena a odizolována, následně bude nefunkční přípojka v délce 2 m demontována včetně odstranění potrubí z domu s tím, že tyto náklady hradí odběratel a demontáž provede žalobce;
- ekonomická koncepce pro vytápění a ohřev teplé vody.

Stavebníkem byla doložena souhlasná stanoviska orgánů státní správy, a to:

- Městského úřadu Jablonec nad Nisou, oddělení životního prostředí, ze dne 19. 7. 2011 - souhrnné stanovisko, v němž z hlediska ochrany ovzduší nebyly vyjádřeny námitky s tím, že byla splněna povinnost dle § 3 odst. 8 zákona o ochraně ovzduší, neboť stavebník předložil ekonomickou přijatelnost vytápění;
- Hasičského záchranného sboru Libereckého kraje, územního odboru Jablonec nad Nisou (HZS), ze dne 22. 6. 2011, coby dotčeného orgánu státní správy na úseku požární ochrany;
- Krajské hygienické stanice Libereckého kraje (KHS) ze dne 29. 7. 2011 jako orgánu státní správy na úseku ochrany zdraví - s podmínkou ověření dodržování limitů hluku;

Stavebník předložil také vyjádření Státní energetické inspekce, územního inspektorátu pro Liberecký kraj (SEI) ze dne 23. 6. 2011, v němž tento správní orgán vyjádřil, že podle § 2 odst. 4 vyhlášky Ministerstva průmyslu a obchodu č. 195/2007 Sb. není oprávněn vydat ke stavbě závazné stanovisko z hlediska zájmů chráněných zákonem č. 406/2000 Sb., o hospodaření s energií, neboť jde o zdroj tepla do výkonu 1 MWt.

Stavební úřad oznámil zahájení řízení ostatním účastníkům s tím, že námitky podle § 114 odst. 1 stavebního zákona mohou uplatnit nejpozději ve stanovené lhůtě. Žalobce vznesl písemně své námitky. Upozornil, že má v domě umístěno zařízení pro rozvod tepelné energie a změna způsobu vytápění se dotýká jeho věcných práv odpovídajících věcnému právu užívat nemovitost k účelům dle energetického zákona. Dle něj nebyla splněna podmínka § 77 odst. 5 energetického zákona, neboť projektová dokumentace neřeší odpojení CZT, kdy nejprve musí být rozhodnuto o odstranění zařízení, neřeší také vzájemné vlivy stávajícího a nového zařízení, zejména vlivy obou na domovní rozvody, které nejsou dimenzovány na jejich

koexistenci, není tak zajištěna ochrana zařízení ve vlastnictví žalobce. Nové zařízení je samostatnou stavbou, stavebník ale nedoložil nabývací titul. Projektová dokumentace neobsahuje zakreslení zařízení žalobce, byla nedostatečně vymezena stávající věcná břemena váznoucí na budově. Namítal, že se jedná o novou stavbu ve stávající stavbě. Požadoval provést obhlídku na místě, jestli již nejsou zahájeny stavební práce v rozporu se stavebním zákonem., a zda nedojde k zásahu do jeho zařízení. Řešení nesplňuje bezpečností předpisy ve vztahu k ochraně CZT, zřejmě ani požární předpisy. Žalobce dále vznesl námitku nesouladu s územní energetickou koncepcí Města Jablonec nad Nisou a krajskou energetickou koncepcí, námitku nedostatečného řešení odvodu spalin, námitku absence územního řízení, porušení zákona o ochraně ovzduší s tím, že dle něj výkon kotlen k vytápění a ohřevu vody nedostačuje, podle něj půjde o střední stacionární zdroj emisí. Navrhovaná protipožární opatření jsou nedostatečná, neodpovídají příslušným normám, označení stavby nebylo určité. Dle žalobce je stavba v rozporu s veřejným zájmem dle energetického zákona, neboť jí dojde k zásahu do soustavy CZT, proto žalobce navrhoval zajistit posudek o vlivu stavby na soustavu CZT a stanovisko Energetického regulačního úřadu (ERÚ) k možným vlivům odpojení a souladu s veřejným zájmem na ochraně CZT. Stavba je také v rozporu s § 3 odst. 8 zákona o ochraně ovzduší, nebyla prokázána ekonomická přijatelnost záměru, důkazy byly v tomto směru nedostatečné a stavební úřad si je má v tomto směru zajistit sám. Zmínil také, že bude dotčeno i jeho právo založené smlouvou, když podle pravomocného stavebního povolení ze dne 14. 1. 2010 byla žalobci povolena rekonstrukce CZT Mšeno – 1. etapa. Stavba sousedí s navrhovanou stavbou, investice žalobce do rekonstrukce budou zmařeny, bude mu způsobena škoda a rozhodnutí pro navrhovanou stavbu bude v rozporu s již vydaným rozhodnutím stejného stavebního úřadu. Projektová dokumentace přitom již povolenou stavbu žalobce nezohlednila.

Dle protokolu o kontrolní prohlídce ze dne 22. 11. 2011 byla v předmětném domě provedena obhlídka, bylo zjištěno, že stavební práce nebyly zahájeny a dům je napojen na CZT žalobce, jehož zařízení se nová technologie nedotkne, neboť zařízení žalobce je stavebně odděleno od okolního prostředí pod uzamčením.

Dne 22. 11. 2011 stavební úřad vydal dle § 115 stavebního zákona stavební povolení na stavební úpravy bytového domu č. p. XX, XX. XX, na pozemku parc. č. XX v k. ú. XX, XX, spočívající ve vybudování plynové kotelny o výkonu 199kW, jež bude umístěna v suterénu stávajícího bytového objektu (dřívější žehlárna) s tím, že nový prostor kotelny bude oddělen příčkou; jako zdroj tepla byly navrženy 2 nástěnné plynové kondenzační kotle. Podmínkou č. 1 bylo stanoveno, že stavba bude provedena podle projektové dokumentace, podmínkou č. 9 bylo stanoveno vytyčení všech vedení a zařízení jejich správci a vlastníky, podmínkou č. 13 bylo stanoveno, že nesmí dojetí k dotčení stávajícího zařízení žalobce vně i uvnitř objektu, podmínkou č. 14 stavební úřad stavebníku uložil, aby žalobci umožnil přístup k jeho zařízení v domě s odkazem na příslušná ustanovení energetického zákona a podmínkou č. 15 bylo stanoveno, že plynová kotelna bude na rozvody topné vody a rozvody TUV po odpojení těchto rozvodů do zařízení soustavy CZT žalobce. Stavební úřad konstatoval, že žádost o povolení stavby přezkoumal z hledisek dle § 111 stavebního zákona, projednal ji s účastníky a dotčenými orgány a zjistil, že uskutečněním nebo užíváním nejsou ohroženy zájmy chráněné stavebním zákonem, předpisy vydanými k jeho provedení a zvláštními předpisy, a projektová dokumentace splňuje obecné technické požadavky na stavby. Stavební úřad zajistil vzájemný soulad předložených závazných stanovisek dotčených orgánů

vyžadovaných zvláštními předpisy, která konkrétně konstatoval. Uvedl, že stavba je v souladu s územně plánovací dokumentací, když územní plán hovoří o přednostním zásobování CZT v zóně A, ale zároveň připouští další obnovitelné ekologické zdroje. Stavební úřad se zabýval důvodem účastenství žalobce ve stavebním řízení a z tohoto pohledu hodnotil jím uplatněné námitky z hlediska § 114 odst. 1 stavebního zákona. Námitku neúplné projektové dokumentace neshledal důvodnou. Řízení je návrhové, stavebník o odstranění zařízení žalobce nežádal, jedná se o požadavek žalobce, odpojení je věcí soukromoprávní, stavební úřad zabezpečil ochranu tohoto zařízení podmínkou č. 13 až 15. Protože stavební úpravy nevyvolají potřebu stavebně technického zásahu (odstranění zařízení žalobce) a stavebník o ně nežádal, není toto nutné zohlednit v projektové dokumentaci, když k posouzení možného zásahu do zařízení žalobce postačilo vyznačení jeho umístění v domě v rozsahu žalobcem poskytnutém. Stavební úřad vycházel ze skutečností uvedených ve vyjádření žalobce ze dne 14. 6. 2011, jehož součástí byl i zakres žalobcova zařízení. K námitce nedostatečných bezpečnostních a protipožárních opatření stavební úřad uvedl, že nejsou důvodné a odkázal na souhlasné stanovisko HZS ze dne 13. 6. 2011. Ostatní námitky byly posouzeny v rámci splnění zákonných podmínek pro vydání stavebního povolení. K námitkám týkajícím se provozu CZT stavební úřad konstatoval, že stavebním povolením nebude nijak licence žalobce pro výrobu tepelné energie dotčena, jedná se o námitku k ochraně ekonomických zájmů. Kdo je vlastníkem nového zařízení na výrobu tepelné energie, jde nad rámec § 114 odst. 1 stavebního zákona. SEI v daném případě závazné stanovisko nevydává, žádné připomínky neuplatnila. Dále stavební úřad uvedl, že námitky žalobce směřující do porušení energetických koncepcí jdou nad rámec § 114 odst. 1 stavebního zákona. Podle stavebního úřadu současně platný územní plán Města Jablonec nad Nisou nemá v sobě zapracovanou územní energetickou koncepci, ta se nestala součástí závazné části územního plánu. Územním plánem nelze uložit zákaz odpojit se či připojit se k CZT. Energetická koncepce Libereckého kraje pak preferuje systém CZT před dalšími zdroji vytápění, stabilizací soustav CZT je nutno rozumět doporučení k vymezení nových rozvojových ploch pro zástavbu, případně stávajících odběrů vhodných pro připojení k CZT jako kompenzaci poklesu odběru vlivem realizace energetických úspor. Protože se jedná o stavební úpravy stávajícího domu dle § 2 odst. 5 písm. c) stavebního zákona, není nutno vést územní řízení s odkazem na § 77 odst. 1 písm. c) a § 81 odst. 2 písm. c) stavebního zákona. K námitce porušení § 3 odst. 8 zákona o ochraně ovzduší stavební úřad podotknul, že součástí podkladů bylo stanovisko Městského úřadu Jablonec nad Nisou, oddělení životního prostředí, v němž bylo splnění této povinnosti uvedeno, a stavebník splnil zákonnou povinnost dle § 3 odst. 8 zákona o ochraně ovzduší, neboť součástí projektové dokumentace bylo ekonomické vyhodnocení. Námitky žalobce rozporu stavby s veřejným zájmem označil stavební úřad za jdoucí nad rámec žalobcova oprávnění dle § 114 odst. 1 stavebního zákona, jde o námitku k ochraně ekonomických zájmů, není v kompetenci ERÚ vyjadřovat se k povolovanému záměru.

V odvolání žalobce namítal absenci závazného stanoviska orgánů ochrany ovzduší dle § 77 odst. 5 energetického zákona, nesplnění podmínek § 3 odst. 8 zákona o ochraně ovzduší, nesplnění podmínek dle zákona o hospodaření energií s odkazem na nutnost průkazu energetické náročnosti, absenci stanoviska SEI s odkazem na § 77 odst. 5 energetického zákona, nesoulad s územní energetickou koncepcí města Jablonec nad Nisou, neaplikací krajské energetické koncepce, neprovedení územního řízení, zmenšení soustavy CZT, namítal existenci pravomocného stavebního povolení na rekonstrukce soustavy CZT v dané lokalitě.

IV. Napadené rozhodnutí žalovaného správního orgánu

Rozhodnutím ze dne 13. 3. 2012 žalovaný zamítl odvolání žalobce a potvrdil vydané stavební povolení. Podle žalovaného byl zjištěn stav, o němž nejsou pochybnosti, byly naplněny zákonné podmínky pro vydání stavebního povolení, když byla zajištěna závazná stanoviska dotčených orgánů, projektová dokumentace byla zpracována autorizovanými osobami a v rozsahu postačujícím k posouzení povolované stavby a jejího souladu se zákonem. Byla provedena prohlídka na místě, zjištěno, že navrhovaná plynová kotelna bude umístěna tak, že nedojde k žádnému zásahu do zařízení žalobce, které je stavebně odděleno od okolního prostředí a pod uzamčením, nebude tak do práv žalobce nijak zasaženo. Podle žalovaného byly podmínky § 3 odst. 8 zákona na ochranu ovzduší splněny, když z ekonomického zhodnocení obsahující porovnání nákladů plyne, že vytápění plynovou kotelnou bude oproti vytápění CZT ekonomicky výhodnější. Žalovaný shodně jako stavební úřad uvedl, že účastník řízení může uplatnit jen námitky v souladu s § 114 odst. 1 stavebního zákona, proto námitky žalobce, které se přímo netýkaly jeho vlastnických práv, byly přezkoumány jen z hlediska zákonnosti rozhodnutí. Námitky žalobce proti obsahu závazných stanovisek žalovaný považoval za jdoucí nad rámec § 114 odst. 1 stavebního zákona, když zdůraznil, že těmito stanovisky orgány státní správy chrání veřejné zájmy chráněnými zvláštními zákony. Ochrana těchto veřejných zájmů není dána soukromému subjektu, který má v řízení postavení účastníka z důvodu práva odpovídajícího věcnému břemeni k budově. Dotčené orgány ve stanoviscích nevznesly vůči žalobci žádné požadavky a žalobce svoje tvrzení nespojuje s tím, jak by se závazná stanoviska alespoň mohla dotknout jeho hmotných práv. Žalovaný shledal, že námitky žalobce v tomto směru nelze považovat za podnět k přezkoumání stanovisek dotčených orgánů ve smyslu § 149 správního řádu, proto je nepostupoval nadřízeným správním orgánům. Dle žalovaného podle § 17 odst. 1 písm. c) a odst. 3 zákona o ochraně ovzduší s odkazem na § 4 odst. 1, 4 a 5 cit. zákona se u malých zdrojů znečišťování ovzduší závazné stanovisko orgánu ochrany ovzduší nevyžaduje. Splnění podmínek § 3 odst. 8 zákona o ochraně ovzduší nemá spojitost s ochranou věcných práv žalobce. Žalovaný připustil, že v odůvodnění stavebního povolení se stavební úřad výslovně splněním podmínek podle cit. ustanovení nezabýval, nicméně z obsahu spisu plyne, že k závaznému stanovisku orgánu ochrany ovzduší byla předložena ekonomická koncepce, jež je založena ve spise a z níž plyne, že vytápění domu plynovou kotelnou je ekonomicky výhodnější než stávající vytápění CZT, když ekonomická přijatelnost je hodnocena z pohledu stavebníka, nikoliv z pohledu žalobce jako provozovatele CZT. Nepředložení průkazu energetické náročnosti jde opět nad rámec žalobcova oprávnění vznášet námitky. V daném případě nejde o stavební úpravy, které ovlivňují energetickou náročnost budovy, povinnost předkládat průkaz energetické náročnosti se na stavebníka nevztahovala. Nebylo třeba vyžádat závazné stanovisko SEI, žalovaný odkázal na vyjádření SEI, územního inspektorátu pro Liberecký kraj ze dne 17. 6. 2011, který uvedl, že není v dané věci jako dotčený orgán státní správy oprávněn závazné stanovisko vydávat, žalovaný nepřisvědčil žalobci, že je nutné předmětnou stavbu posuzovat jako záležitost celé soustavy CZT. K námitkám týkajícím se energetických koncepcí žalovaný poznamenal, že jdou opět nad rámec ustanovení § 114 odst. 1 stavebního zákona. Žalovaný se plně ztotožnil se závěry stavebního úřadu o tom, že stavební úpravy jsou v souladu s energetickou koncepcí města Jablonec nad Nisou vyhlášenou vyhl. č. 5/2004 ze dne 15. 4. 2004, která sice jako preferovanou formu vytápění uvádí CZT, z vyhlášky však přímo neplyne její výhradní upřednostnění, když CZT není definována a nelze dovozovat, že se jedná jen o žalobcovu

CZT. Energetická koncepce Libereckého kraje obsahuje určitá doporučení, počítá s využitím plyných paliv jako jedné z forem zásobování energiemi a nelze z ní dovodit nepřipustnost využití plyných paliv pro vytápění objektů. Dále bylo konstatováno, že předmětná stavba je stavební úpravou, která podle § 81 odst. 3 písm. a) stavebního zákona nevyžaduje územní rozhodnutí o změně stavby ani územní souhlas, nezvyšuje se kapacita bytů, ani její nároky na okolí, nemění se nároky na veřejnou infrastrukturu, a to ani z hlediska zvýšené potřeby plynu. Námitku vlastnictví zdroje vytápění nebyl žalobce oprávněn vznášet, nespojuje ji s dotčením na svých vlastnických právech. K námitce zmenšení soustavy CZT žalovaný uvedl, že k posuzování této otázky není povolán na základě žádného zákona a upozornil, že smyslem účastenství žalobce v řízení má být ochrana jeho věcných práv k nemovitosti v důsledku umístění jeho rozvodného tepelného zařízení v domě. K námitce ohledně zmařené investice, která má být realizována na základě stavebního povolení rekonstrukce CZT uvedl, že není oprávněn zkoumat dopad vydávaných stavebních povolení na investice žalobce, žádost o vydání stavebního povolení může být zkoumána jen ze zákonných hledisek. Je-li žádost o stavební povolení a podklady pro rozhodnutí v souladu se zákony, může být stavební povolení vydáno.

V. Posouzení soudem

Napadené rozhodnutí a řízení jeho vydání předcházející soud přezkoumal v řízení dle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), v rozsahu a v mezích uplatněných žalobních bodů dle § 75 odst. 2 s. ř. s. s tím, že přitom vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu v souladu s § 75 odst. 1 s. ř. s..

Nejprve se soud musel zabývat žalobní výtkou nicotnosti rozhodnutí žalovaného a stavebního úřadu, k níž by ostatně musel přihlédnout z úřední povinnosti dle § 76 odst. 2 s. ř. s..

Za nicotný je podle doktríny a dosavadní judikatury správních soudů třeba považovat správní akt, který trpí vadami takové intenzity, že již vůbec nelze o správním aktu hovořit. Typicky jsou takovými vadami neexistence zákonného podkladu pro rozhodnutí, nedostatek pravomoci, nejtěžší vady příslušnosti, absolutní nedostatek formy, absolutní omyl v osobě adresáta, neexistence skutkového základu způsobující bezobsažnost, požadavek trestného plnění, požadavek plnění fakticky nemožného, neurčitost, zásadní nedostatky projevu vůle vykonavatele veřejné správy (absolutní nedostatek formy, neurčitost, nesmyslnost). K nicotnosti přezkoumávaného správního rozhodnutí je soud povinen přihlédnout nejen k námitce žalobce, ale z úřední povinnosti. Vlastní definici nicotnosti pak obsahuje zákon č. 500/2004 Sb., správní řád. Podle jeho § 77 odst. 1 je nicotné rozhodnutí, k jehož vydání nebyl správní orgán vůbec věcně příslušný; to neplatí, pokud je vydal správní orgán nadřízený věcně příslušnému správnímu orgánu. Nicotnost z tohoto důvodu zjišťuje a rozhodnutím prohlašuje správní orgán nadřízený správnímu orgánu, který nicotné rozhodnutí vydal. Podle odst. 2 uvedeného ustanovení je nicotné dále rozhodnutí, které trpí vadami, jež je činí zjevně vnitřně rozporným nebo právně či fakticky neuskutečnitelným, anebo jinými vadami, pro něž je nelze vůbec považovat za rozhodnutí správního orgánu. Nicotnost z těchto důvodů vyslovuje soud podle soudního řádu správního. Z uvedeného vyplývá, že nicotným je správní

akt, který trpí natolik intenzivními vadami shora zmíněnými, že jej vůbec za rozhodnutí ani považovat nelze. Tyto vady jsou natolik závažné, že způsobí faktickou neexistenci samotného správního aktu.

Žádné shora popsané vady napadených rozhodnutí soud nenalezl. O nicotnost se nejednalo ani z důvodu žalobcem namítané faktické a právní neuskutečnitelnosti rozhodnutí. Soud konstatuje, že s obdobnou námitkou téhož žalobce se již ve své rozhodovací činnosti setkal, a nevidí důvod odchýlit se od svých dřívějších závěrů obsažených např. v rozsudku ze dne 26. 1. 2011, č. j. 59 A 68/2010-104, přezkoumaném Nejvyšším správním soudem v rozsudku ze dne 9. 11. 2011, č. j. 9 As 52/2011-159, www.nssoud.cz, či rozsudku ze dne 5. 12. 2012, č. j. 59 A 65/2011-65, ale postupně i dalších vydaných ve věcech pod sp. zn. 59 A 10/2012, sp. zn. 59 A 18/2012 či naposledy sp. zn. 59 A 40/2012.

Podle § 77 odst. 5 energetického zákona může být změna způsobu vytápění provedena pouze na základě stavebního řízení se souhlasem orgánů ochrany životního prostředí a v souladu s územní energetickou koncepcí. Soud nesdílí názor žalobce, že by snad odstranění některých částí rozvodného tepelného zařízení ve vlastnictví žalobce muselo být nutně uskutečněno a muselo být vždy řešeno jako součást stavebních úprav souvisejících s povolenou změnou způsobu vytápění. Pokud se povolovaná změna způsobu vytápění bytového domu a s ní související stavební úpravy nedotknou rozvodného tepelného zařízení žalobce (s výjimkou odpojení od jeho zařízení v podobě zaslepení teplovodu a přívodu teplé vody na patě ÚT) a umístění nového zdroje tepla a jeho napojení na stávající vnitřní rozvody nevyvolá nutnost stavebně technického odstranění jeho částí (ta je dle zákresu umístění zařízení žalobce dle jeho vyjádření ze dne 14. 6. 2011 v jiných prostorách, než kam bude umístěn nový zdroj vytápění, pod uzamčením), je otázka dalšího setrvání částí žalobcova rozvodného tepelného zařízení v prostorách bytového domu otázkou soukromoprávní, k jejímuž řešení nebyl stavební úřad a žalovaný v daném návrhovém stavebním řízení povoláni. Stěží mohl stavebník zahrnout do projektové dokumentace odstranění žalobcova rozvodného tepelného zařízení, když k jeho odstranění nedal žalobce dosud souhlas, jak v žalobě zdůrazňuje. Shodně se k danému problému postavil i Nejvyšší správní soud, který v rozsudku ze dne 9. 11. 2011, č. j. 9 As 52/2011-159, www.nssoud.cz, rovněž konstatoval, že zabezpečení či odstranění částí zařízení žalobce je otázkou týkající se soukromoprávního vztahu mezi žalobcem a stavebníkem. Jak již soud konstatoval ve shora zmíněných rozsudcích, řešení otázky dalšího setrvání žalobcových částí rozvodného tepelného zařízení či jejich odstranění bude vyžadovat součinnost obou stran, bude věcí jednání a dohody žalobce a stavebníka, případně předmětem soudního sporu, v tomto směru se soud ztotožňuje se žalobcem. Na rozdíl od něj má ale za to, že předmětná otázka nemusí být za daných skutkových okolností vyřešena ve stavebním řízení a nemusí být součástí stavebního povolení na změnu způsobu vytápění ve smyslu § 77 odst. 5 energetického zákona. Z citovaného ustanovení také nelze dovodit, že náklady na provedení změny způsobu vytápění a náklady spojené s odpojením od rozvodného tepelného zařízení musí být uhrazeny ještě před provedením takové změny a že změna způsobu vytápění by byla závislá na předchozí úhradě těchto nákladů. Soud nesouhlasí s názorem žalobce, že pro setrvání tepelného zařízení žalobce není právní důvod, neboť toto zařízení bylo v bytovém domě jistě umístěno v rámci výstavby bytového domu, když vytápění je nedílnou součástí stavby. Z žádného zákonného ustanovení nelze dovodit povinnost stavebníka doložit souhlas žalobce jako vlastníka rozvodného tepelného zařízení s dalším ponecháním v zařízení v objektu jako

nutnou podmínku pro vydání stavebního povolení na změnu způsobu vytápění. Stavební povolení ve spojení s rozhodnutím žalovaného nejsou právně a fakticky neuskutečnitelnými rozhodnutími jen proto, že neřeší odstranění částí žalobcova rozvodného tepelného zařízení, když s jeho setrváním v předmětném objektu žalobce z důvodu vyšších nákladů na jeho údržbu nesouhlasí (na druhou stranu však s odstraněním souhlas nedal). Žalobce se mylně domnívá, že napadená rozhodnutí jej nepřímou nutí vynakládat náklady na udržení jeho zařízení v domě a přenášet tyto náklady na další odběratele. Jak již soud uvedl, tato otázka je soukromoprávní, a musí-li žalobce dle svého tvrzení vynakládat náklady na setrvání a údržbu svého rozvodného tepelného zařízení v domě, pak je to v důsledku toho, že odstranění svého zařízení nebyl po ukončení dodávky tepelné energie do domu schopen se stavebníkem uspokojivě vyřešit. Jestli tyto tvrzené zvýšené náklady žalobce přenáší na další odběratele, jedná se o jeho podnikatelské rozhodnutí, nikoli důsledek napadených rozhodnutí. V namítaných skutečnostech soud neshledal ani nezákonnost přezkoumávaných rozhodnutí.

Lze tak konstatovat, že napadené rozhodnutí žalovaného a stavební povolení nejsou nicotnými rozhodnutími, a soud přistoupil k jejich přezkumu.

Další žalobní námitky pak soud posuzoval s ohledem na specifické postavení žalobce v řízení před správními orgány. Již ve svých předchozích rozsudcích (ze dne 22. 9. 2010, č. j. 59 Ca 87/2009-64, a ze dne 19. 10. 2010, č. j. 59 A 7/2010-36, ze dne 5. 12. 2012, č. j. 59 A 65/2011-65, ale i dalších shora označených) soud zaujal právní názor ohledně účastenství vlastníka rozvodného tepelného zařízení a současně dosavadního dodavatele tepelné energie do objektu, jehož se týkají stavební úpravy spočívající v umístění nového zdroje vytápění, a jeho práva uplatňovat ve stavebním řízení svoje výhrady proti povolovanému záměru změny způsobu vytápění. Soud má nadále za to, že omezená možnost ostatních účastníků stavebního řízení uplatňovat své výhrady proti povolované stavbě (v daném případě možnost žalobce uplatňovat námitky proti stavebním úpravám za účelem vybudování plynové kotelny v bytovém domě) dle § 114 odst. 1 stavebního zákona, navíc ještě omezená lhůtou stanovenou v duchu zásady koncentrace správního řízení, determinuje také možnost žalobce vznášet úspěšně pouze některé žalobní námitky v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu.

Podle § 65 odst. 1 s. ř. s. v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu správní soudy poskytují ochranu každému, kdo tvrdí, že byl na těchto právech zkrácen nezákonným správním rozhodnutím. Soud setrvává na svém názoru, že se nejedná o všeobecnou soudní kontrolu zákonnosti rozhodování správního orgánu v dané věci. To je ještě zdůrazněno dispoziční (§ 75 odst. 1, 2 s. ř. s.) a koncentrační zásadou (§ 72 odst. 1 ve spojení s § 71 odst. 2 s. ř. s.), kterými je soudní přezkum ve správním soudnictví ovládán. Žalobu proti rozhodnutí správního orgánu nelze úspěšně vznášet k ochraně veřejných subjektivních práv jiné osoby či pouze k ochraně veřejného zájmu (zde je nutno poznamenat, že s výjimkou případu, kdy je určitému subjektu přiznáno účastenství v řízení před správním orgánem právě a jen za účelem ochrany veřejného zájmu v rozsahu vymezeném zvláštním právním předpisem tak, jak je tomu typicky v případě občanských sdružení, které jsou aktivně legitimovány k podání žaloby proti rozhodnutí správního orgánu dle § 65 odst. 2 s. ř. s., kdy lze ale s úspěchem namítat jen porušení procesních práv, srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 7. 2004, č. j. 7 A 139/2001-67, publ. ve Sb. NSS č. 379/2004).

Skutečnost, jaká práva fyzické či právnické osoby mohou být přímo nebo v důsledku porušení jejích práv v předcházejícím řízení (tedy procesních) zkrácena, se odvíjí od toho, co bylo předmětem řízení před správním orgánem, a také od toho, co založilo účastenství fyzické či právnické osoby v takovém řízení. Tyto skutečnosti jsou důležité pro posouzení žalobní legitimace a následně i důvodnosti podané žaloby, neboť jak bylo soudem uvedeno shora, v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu je soud povolán o ochraně práv žalobce, nikoli k obecné kontrole zákonnosti žalobou napadeného správního rozhodnutí a celého správního řízení, které jeho vydání předcházelo. Z uvedeného vyplývá závěr již judikovaný správními soudy, že „žalobce může namítat jen tu nezákonnost rozhodnutí, kterou byl zkrácen na svých právech, přičemž zkrácením na právech je třeba rozumět nejen zkrácení na právech hmotných, ale také na právech procesních (§ 65 s. ř. s.)“ (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 7. 2004, č. j. 7 A 139/2001-67, publ. ve Sb. NSS č. 379/2004, obdobně rozsudek ze dne 11. 7. 2007, č. j. 2 As 10/2007-83, www.nssoud.cz). Z takového pojetí rozhodování soudů ve správním soudnictví soud vycházel při posouzení podané žaloby a uvážení o vznesených námitkách žalobce.

Žalobce v souzeném případě napadl rozhodnutí o povolení stavby - stavebních úprav spočívajících ve změně způsobu vytápění bytového domu (vybudování plynové kotelny), o jehož vydání požádala jiná osoba odlišná od žalobce, žalobce tak nebyl „přímým adresátem“ vydaného povolení stavby. Se žalobcem bylo stavebním úřadem i žalovaným jednáno jako s účastníkem od počátku řízení o povolení stavby, z něhož vzešla napadená rozhodnutí. Stavební úřad i žalovaný si byli vědomi procesního postavení žalobce ve stavebním řízení a z tohoto pohledu posuzovali námitky žalobcem vznášené, jasně deklarovali, že žalobce mohl jako účastník řízení úspěšně vznášet podle § 114 odst. 1 stavebního zákona jen ty námitky, kterými poukáže na přímé dotčení svých práv – práv odpovídajících zákonnému věcnému břemeni za účelem přístupu ke svému rozvodnému tepelnému zařízení v domě (podrobně se odůvodněním této otázky soud zabýval ve svých předchozích rozsudcích), resp. vlastnických práv k tomuto zařízení. Soud se s tímto výkladem ztotožňuje a nepovažuje tak za důvodnou námitku žalobce nesprávného restriktivního výkladu § 114 odst. 1 stavebního zákona [žalobní bod 10)]. K této otázce se shodně vyslovil i Nejvyšší správní soud ve shora cit. Rozsudku ze dne 9. 11. 2011, č. j. 9 As 52/2011-159, www.nssoud.cz, ve kterém se zabýval omezenou možností ostatních účastníků stavebního řízení vznášet proti povolované stavbě námitky, a to i z pohledu samotné ústavnosti tohoto ustanovení. Shodně hodnotil Nejvyšší správní soud omezenou možnost účastníka vznášet námitky ve stavebním řízení o změně způsobu vytápění a následně jeho omezenou možnost úspěšně uplatňovat žalobní námitky před správním soudem i v rozsudku ze dne 3. 3. 2011, č. j. 7 As 108/2010-76, www.nssoud.cz. Lze tedy uvést, že stavební úřad i žalovaný postupovali v souladu se zákonem, pokud se zabývali jen těmi námitkami žalobce, které spadaly do rámce vymezeného v ustanovení § 114 odst. 1 stavebního zákona, ostatními pak v podstatě v rámci zkoumání zákonných předpokladů pro vydání napadených rozhodnutí. Žalobní bod 10) je tak nedůvodný.

S ohledem na argumentaci žalobce a jeho opětovné dovolání se veřejného zájmu na ochraně soustavy CZT soud znovu zdůrazňuje, že sice § 77 odst. 5 energetického zákona stanoví, že změna způsobu dodávky nebo změna způsobu vytápění může být provedena pouze na základě stavebního řízení se souhlasem orgánů životního prostředí a v souladu s územní energetickou koncepcí, ale z tohoto ustanovení ani žádného dalšího ustanovení energetického

zákona ani jiného právního předpisu nelze dovodit, že by žalobce jako držitel licence na rozvod tepla a vlastník a provozovatel soustavy CZT a dosavadní dodavatel tepelné energie do předmětného bytového domu byl účastníkem stavebního řízení z důvodu možnosti chránit veřejný zájem na ochraně soustavy CZT a vznášet v tomto směru ve stavebním řízení námitky mimo rámec § 114 odst. 1 stavebního zákona.

Pokud se žalobce dovolával ochrany svého vlastnického práva k soustavě CZT ve veřejném zájmu [žalobní bod 2) a 6)], učinil tak opět obecně. Nespecifikoval, jak se povolené stavební úpravy za účelem změny způsobu vytápění předmětného domu konkrétně dotknou jeho možnosti soustavu CZT či části rozvodného tepelného zařízení užívat, neuvedl, jaké zásahy stavební a technické do soustavy CZT bude muset činit za účelem jejího udržení. Žalobce ani v řízení před stavebním úřadem a žalovaným nedokázal tyto skutečnosti specifikovat, jednotlivé námitky a odvolací námitky s konkrétním ohrožením svého zařízení v domě či přístupu k němu, ale ani s konkrétním ohrožením soustavy CZT nespojoval. Přitom, jak plyne z projektové dokumentace a vyjádření žalobce a jeho zákresu umístění jeho zařízení v předmětném domě ze dne 14. 6. 2011 a ze zjištění učiněných stavebním úřadem při obhlídce místa dne 22. 11. 2011, plynová kotelna je umístěna zcela v jiné části bytového domu (dřívější žehlárna) než se nachází žalobcovo zařízení, které je stavebně odděleno, pod uzamčením. Z takto zjištěného skutkového stavu stavební úřad a žalovaný vycházeli a na základě tohoto zjištění dovozovali, že vlastnická ani jiná věcná práva žalobce nebudou dotčena. S jejich závěrem pak žalobce v žalobě polemizuje jen v obecné rovině, konkrétní zjištění nezpochybňuje, pouze uvádí, že byla nedostatečná, aniž by byl schopen říci, jaké skutečnosti měly být ve stavebním řízení ještě zjištěny k posouzení věci. Část rozvodného zařízení žalobce je nadále umístěna v daném objektu, a to v zcela jiném prostoru než je nový zdroj vytápění (plynová kotelna) pod uzamčením s tím, že z obsahu správního spisu nevyplývají skutečnosti svědčící o tom, že by věcná práva žalobce (právo odpovídající zákonnému věcnému břemeni přístupu) byla jakkoli omezena, žalobci ve výkonu vlastnických práv k tomuto zařízení také nic nebrání.

Z žádného ustanovení právního předpisu pak neplyne (a soud má za to, že tak neplyne ani z ustanovení § 3 odst. 2 energetického zákona, podle kterého přenos elektřiny, přeprava plynu, distribuce elektřiny a distribuce plynu, uskladňování plynu, výroba a rozvod tepelné energie se uskutečňují ve veřejném zájmu) povinnost správních orgánů ve stavebním řízení zjišťovat, jak se změna způsobu vytápění dotkne provozování žalobcovy soustavy CZT jako celku, a řešit, zda v důsledku povolené změny způsobu vytápění dojde k tomu, že provozování soustavy CZT již nebude pro žalobce možné či ekonomické, neboť jeho soustava byla dimenzována na jiný počet odběratelů tepelné energie. Nadto žalobce i v této otázce zůstává zcela v obecné rovině, ani v řízení správním ani řízení soudním žádná konkrétní tvrzení a důkazy o naddimenzování soustavy CZT, dosažení mezních hodnot a nefunkčnosti soustavy nepřinesl. Odkazoval-li v žalobě na odborný posudek, který si nechává vypracovat, tento soudu nepředložil (soudu je z jeho úřední činnosti známo, že v jiných případech tak žalobce bez vyzvání soudu činil, pokud měl takový odborný posudek k dispozici). Nelze odhlédnout od toho, že i nový způsob výroby tepelné energie spadá pod uvedené ustanovení energetického zákona. Ve stavebním řízení, v němž je změna způsobu vytápění dle § 77 odst. 5 energetického zákona povolována, musí správní orgány chránit veřejné zájmy chráněné zvláštním zákonem, tj. nejen zkoumat, zda je v souladu s příslušnými ustaveními stavebního zákona, ale také energetického zákona a v souladu

s územní energetickou koncepcí a v souladu se zákonem o ochraně ovzduší. Dotčená ustanovení nelze vykládat tak, jak se to snaží naznačit žalobce, totiž že by stavebník, případně z vlastní iniciativy stavební úřady museli přinést důkaz o tom, že se povolovaná stavba nedotkne žalobcovy soustavy CZT, a to za situace, kdy žalobce jako vlastník soustavy CZT žádná konkrétní tvrzení v tomto směru nepředkládá. Energetický zákon v cit. ustanovení § 77 odst. 5 (a rovněž ustanovení § 3 odst. 8 zákona o ochraně ovzduší) se změnou způsobu dodávky nebo změnou způsobu vytápění počítá (a to právě i ve formě odpojení od stávajícího CZT a zřízení vlastního zdroje vytápění), odběrateli se v takovém případě ukládá povinnost hradit náklady spojené s odpojením od rozvodného tepelného zařízení, a případně náklady na přeložku rozvodných tepelných zařízení dle § 86 odst. 2 energetického zákona. Lze také konstatovat, že žalobcova soustava CZT jistě nebyla koncipována tak, že by nebylo odpojení (ale také připojení) odběratelů tepelné energie možné, opačný názor by zcela jistě směřoval právě proti ustanovení § 77 odst. 5 energetického zákona a absenci zákonné povinnosti připojení stavby na již existující soustavu dálkového CZT. Soud zastává názor, že otázka zhoršení ekonomiky provozu CZT nemohla být řešena v probíhajícím řízení a nemohla by být sama o sobě důvodem pro odepření vydání povolení na změnu způsobu vytápění při splnění zákonných podmínek. Stavební úřad ani žalovaný nejsou jako orgány státní správy zákonem povolány ve stavebním řízení řešit otázky týkající se vlivu změny způsobu vytápění v bytovém domě na snížení účinnosti žalobcovy CZT, ekonomiky jeho provozu a ochrany investic žalobce do jeho rozvodných tepelných zařízení a zdroje tepelné energie. Žalobce se proto ani před správním soudem nemůže s úspěchem ochrany těchto práv dovolávat, byť se tak snaží činit, dovolávaje se ochrany veřejného zájmu.

Ve světle těchto obecných úvah a současně částečného posouzení žalobního bodu 2) soud posoudil další žalobní body.

Soud se především musel vypořádat s námitkou nepřezkoumatelnosti rozhodnutí stavebního úřadu a žalovaného [žalobní bod 9)], a to i z důvodu nevypořádání se s odvolacími důvody [žalobní bod 1)], a uvádí, že námitka nepřezkoumatelnosti a porušení § 89 odst. 2 správního řádu byla uplatněna obecně a tak je možné jen v obecné rovině konstatovat, že rozhodnutí žalovaného a prvostupňové rozhodnutí stavebního úřadu soud za nepřezkoumatelná nepovažuje. Stavební úřad uvedl, kdo je stavebníkem, zdůvodnil žalobcovo účastenství a jeho omezenou možnost úspěšně vznášet v řízení námitky, posoudil rozsah podkladů, které stavebník předložil, přičemž soud nepovažuje za nezbytně nutné, aby veškeré předložené písemnosti stavební úřad podrobně konstatoval, když jsou založeny ve správním spisu, včetně projektové dokumentace. Stavební úřad se zabýval předloženými stanovisky dotčených orgánů státní správy a z odůvodnění jeho rozhodnutí vyplývá, že tato stanoviska hodnotil z hlediska případného rozporu povolované stavby – stavebních úprav (vybudování plynové kotelny) s veřejnými zájmy chráněnými zvláštními zákony tak, že jsou kladná a že podmínky stanovené zvláštními zákony na ochranu veřejných zájmů byly splněny. Jak z rozhodnutí stavebního úřadu, tak napadeného rozhodnutí žalovaného, jež tvoří jeden celek, vyplývá zjištěný skutkový stav projednávané věci včetně posouzení, kde se nachází části rozvodného zařízení žalobce a že nebude dotčeno, právní úvahy obou správních orgánů a v souhrnu i jejich závěr o aplikaci příslušných ustanovení nejen stavebního zákona, ale i dalších právních předpisů, především energetického zákona (včetně posouzení souladu povolované stavby s územními energetickými koncepcemi) a zákona na ochranu ovzduší. Soud má také za to, že z obou správních rozhodnutí lze seznat, jak se správní orgány

vypořádaly s námitkami žalobce, zda je považovaly za uplatněné v souladu s § 114 odst. 1 stavebního zákona nebo nikoli; pokud se námitky týkaly souladu povolované stavby se zákonem, správní orgány se jimi zabývaly v rámci zdůvodnění naplnění zákonných podmínek pro povolení stavby, resp. žalovaný v rámci přezkumu zákonnosti stavebního povolení k odvolání žalobce. Žalobce ani v tomto uplatněném žalobním bodu nespécifikoval, s jakými odvolacími námitkami se podle něj žalovaný zcela nevypořádal.

Námitka nesprávného procesního postupu spočívajícího dle tvrzení žalobce v neprovedení územního řízení [část žalobního bodu 2)], nebyla ze strany žalobce spojena s konkrétním tvrzením o tom, jak se tento postup ze strany správních orgánů negativně dotkl žalobcova právního postavení. Žalobce v žalobě neuváděl, že by snad v důsledku postupu správních orgánů nemohl uplatnit nějaká svá procesní práva, včetně uplatnění konkrétních účastnických námitek ve vztahu k ochraně svých hmotných práv, které by býval mohl v takovém územním řízení s úspěchem vznést a správní orgány se takovými námitkami odmítly zabývat v řízení stavebním. Žalobní bod tak nebyl soudem shledán jako důvod pro zrušení napadených správních rozhodnutí. Namítá-li žalobce porušení zákona č. 72/1994 Sb., o vlastnictví bytů, a dovozuje-li z něj zásah do svých věcných práv, pak soud tuto námitku důvodnou také neshledal. Žalobcovo právo odpovídající legálnímu věcnému břemeni strpění přístupu je vázáno na předmětný bytový dům a pozemek jako nemovitost, když z povahy tohoto práva jako práva věcného plyne, že váže každého vlastníka zatížených nemovitostí. Ani případné změny ve velikosti spoluvlastnických podílů tak nemohly žalobcovo věcné právo přístupu k předmětnému domu a pozemku za účelem provozu a údržby svého zařízení ovlivnit.

S výtkami uvedenými pod žalobními body 3) a 4) se soud v předchozí části rozsudku vypořádal. Námitkou neurčitého označení zařízení žalobce se soud ještě bude zabývat. Jak již bylo uvedeno, z žádného právního ustanovení nelze dovodit povinnost stavebních úřadů ve stavebním řízení vedeném podle § 77 odst. 5 energetického zákona pořizovat znalecké či jiné odborné posudky o funkčnosti žalobcovy soustavy CZT a případném vlivu povolované změny způsobu vytápění domu na její provoz. Z toho stavební úřad a žalovaný vycházeli, když odmítly námitky týkající se provozu žalobcovy soustavy CZT. Sám žalobce pak takový důkaz o zásahu do jeho vlastnického práva k soustavě CZT v průběhu stavebního řízení k prokázání svých tvrzení nepředložil, neučinil tak ani v řízení před soudem. Odvolával-li se žalobce na zadaný posudek M.v. (jak již soud uvedl, v některých jiných věcech byly takové posudky žalobce soudu předloženy), nelze pominout, že posudek se má zaobírat dopadem odpojování na ekonomiku provozu žalobcovy soustavy CZT a životní prostředí ve městě. K námitce absence dotazu na SEI pak zbývá konstatovat, že stavební úřad měl k dispozici vyjádření SEI, územního inspektorátu pro Liberecký kraj, ze dne 23. 6. 2011, z něhož plyne, že v daném řízení SEI nebyla dotčeným správním orgánem, který by vydával závazné stanovisko či byl nějakým způsobem povolán chránit žalobcovy zájmy z pohledu zákona č. 406/2000 Sb., o hospodaření s energiemi. Žalovaný pak s odkazem na uvedené stanovisko konstatoval, že SEI v uvedené záležitosti závazné stanovisko nevydává. S tímto závěrem je nutno souhlasit. Podle § 94 odst. 2 energetického zákona je sice SEI dotčeným správním orgánem, který uplatňuje závazná stanoviska ve stavebním řízení, a podle § 13 odst. 2 zákona č. 406/2000 Sb., o hospodaření energií, je dotčeným orgánem státní správy při ochraně zájmů chráněných tímto zákonem, nicméně podle § 2 odst. 4 písm. b) bod 2 vyhlášky č. 195/2007 Sb., kterou se staví rozsah, v němž SEI pro tyto účely závazná stanoviska vydává, se závazné

stanovisko nevydává u zdrojů tepla do výkonu 1 MWt, tj. ani v daném případě. Není zřejmé, z jakého jiného právního předpisu pak žalobce povinnost SEI vyjadřovat se v daném stavebním řízení k fungování žalobcovy soustavy CZT dovozuje.

O námitkách pod žalobním bodem 5) soud uvážil následně. Podle § 114 odst. 1 stavebního zákona mohl žalobce ve stavebním řízení vznést námitku proti stanoviskům dotčených orgánů státní správy, pokud je jimi přímo dotčeno jeho vlastnické právo nebo právo založené smlouvou provést stavbu nebo opatření nebo právo odpovídající věcnému břemeni k pozemku nebo stavbě. Pokud žalobce namítá nezákonnost napadeného rozhodnutí z důvodů, které vztáhnul k vypořádání se se stanoviskem na úseku ochrany ovzduší (namítané porušení § 3 odst. 8 zákona na ochranu ovzduší), je nutno uvést, že tato případná nezákonnost má vztah k zájmům chráněným zákonem na ochranu ovzduší. Žalobce je přitom právnickou osobou, vlastníkem soustavy CZT a předchozím dodavatelem tepelné energie do bytového domu, a pokud vznášel námitky v tomto směru ve stavebním řízení, jednalo se o námitky jdoucí nad rámec oprávnění žalobce vznášet v řízení připomínky k povolované stavbě dle § 114 odst. 1 stavebního zákona. Žalobce nemohl být namítaným postupem zkrácen na právu na příznivé životní prostředí, neboť takové právo mu jako právnické osobě z povahy věci náležet nemůže, neboť zmíněné právo náleží jen fyzickým osobám jako biologickým organismům (srov. rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 12. 4. 2000, č. j. 5 A 98/1998-109, publ. SJS 888/2001). Žalovaný pak správně dovodil, že odvolací námitka směřující do stanovisek dotčených správních orgánů včetně stanoviska, resp. konkrétně jdoucí do posouzení splnění podmínek dle § 3 odst. 8 zákona na ochranu ovzduší, jde nad rámec § 114 odst. 1 stavebního zákona, nebyl tedy povinen k ní přihlížet, a správně se souladem stavebního povolení s cit. ustanovením zabýval v rámci posouzení zákonnosti prvostupňového rozhodnutí. Ani v žalobě se tak žalobce nemůže s úspěchem nezákonnosti napadeného rozhodnutí v tomto směru dovolávat, tvrzená nezákonnost nemůže mít žádný dopad do právní sféry žalobce. Shodně judikoval i Nejvyšší správní soud v již cit. rozsudku ze dne 3. 3. 2011, č. j. 7 As 108/2010-71. K dílčím námitkám směřujícím do absence stanoviska SEI se již soud vyjádřil. Případná nejasně vymezená energetická náročnost budovy nijak do žalobcovy právní sféry zasáhnout nemůže. Soud má za to, že žalovaný na odvolací námitky žalobce reagoval, a to způsobem odpovídajícím možnosti žalobce vznášet v předmětném stavebním řízení relevantní námitky.

Žalobní body 6) a 12) soud neshledal také důvodnými. Argumentace k nemožnosti žalobce vznášet námitky ve veřejném zájmu byla již rozvedena shora. Na tomto místě lze také zdůraznit, že k odpojení daného objektu od žalobcovy soustavy CZT nedošlo jen rozhodnutím správních orgánů. Znovu je třeba zdůraznit, že vztah žalobce a stavebníka k dodávce tepelné energie byl vztahem soukromoprávním, založeným na smlouvě o dodávce tepelné energie, který byl ukončen, a ani případné nepovolení změny způsobu vytápění ve stavebním řízení neznamená automatické obnovení dodávky tepelné energie do dotčené budovy právě žalobcem. Žalobce je sice povinen jako držitel licence na rozvod tepla podle § 76 odst. 1 energetického zákona uzavřít smlouvu o dodávce tepelné energie, nicméně uzavření takové smlouvy předpokládá žádost ze strany odběratele tepelné energie při splnění zákonných podmínek podle cit. ustanovení. Je třeba se kategoricky ohradit proti žalobcovu tvrzení, že správní orgány v daném případě rezignovaly na posouzení změny způsobu vytápění předmětného domu z hlediska ochrany veřejného zájmu. Ochrana veřejných zájmů, jež jsou chráněny jednotlivými zvláštními právními předpisy, byla zajištěna právě ve spolupráci

s dotčenými správními orgány, pokud jim zvláštní zákony toto postavení prisuzovaly, a po posouzení povolované stavby z hlediska územní energetické koncepce a zákona o ochraně ovzduší.

K námitce nesprávného posouzení stavby v intencích ustanovení § 3 odst. 8 zákona o ochraně ovzduší lze uvést, že namítaná vada se nijak nedotýká porušení práv žalobce, jak soud vyložil shora. Stavební úřad a následně žalovaný se zabývali výkonem povolované plynové kotelny, a protože dospěli k závěru, že se jedná o malý spalovací zdroj, závazné stanovisko orgánu ochrany ovzduší kraje nebylo vyžadováno, žalovaný v tomto směru odkázal na relevantní ustanovení zákona o ochraně ovzduší a s jeho právním hodnocením lze souhlasit. Posouzení změny způsobu vytápění z hledisek zákona o ochraně ovzduší (§ 77 odst. 5 energetického zákona ve spojení s § 3 odst. 8 zákona o ochraně ovzduší) slouží k zajištění práva na ochranu ovzduší před znečištěním a nepříznivým účinkem látek na život, zdraví a životní prostředí, na kterém může být žalobce jako právnická osoba jen stěží zkrácen [rovněž k části žalobní námitky 5)]. Na tomto místě se soud neztotožňuje s názorem žalobce, že zmiňované ustanovení je koncipováno sekundárně k ochraně žalobcovy soustavy CZT [též částečně žalobní námitka 12)], a proto by snad jeho porušení mohl žalobce s úspěchem namítat. Také je třeba znovu zmínit, že pod pojmem centrální zdroj tepla použitým v ustanovení § 3 odst. 8 zákona o ochraně ovzduší nelze vidět jen žalobcovu dálkovou soustavu CZT, když centrálním zdrojem tepla může být i jiný zdroj tepla než dálkový, jež dodává teplo z jednoho centra více koncovým odběratelům. Nemožnost úspěšně uplatňovat žalobní námitku tohoto typu konstatovaly i shora cit. rozsudky Nejvyššího správního soudu, jež zdůraznily nutnost posoudit změnu způsobu vytápění stavby z hlediska ekonomické přijatelnosti pro stavebníka, když ekonomické zájmy žalobce nemohly být v předmětném stavebním řízení zohledněny.

Soud neshledal opodstatněnou ani žalobní námitku pod bodem 7). Námitka je v daném případě zcela obecná, žalobce neuvádí, jaká práva by měla být namítanou vadou řízení zkrácena, nekonkretizuje ani, v čem nesprávný výklad energetických koncepcí spočívá. Jak plyne z odůvodnění prvostupňového rozhodnutí, stavební úřad se souladem povolované změny způsobu vytápění zabýval z pohledu územního plánu a jeho závazné části, v níž není územní energetická koncepce zapracována. Současně ale konstatoval, že námitku tohoto obsahu nemůže žalobce dle § 114 odst. 1 stavebního zákona uplatnit. Stavební úřad se přesto v rámci zkoumání naplnění zákonných podmínek pro povolení změny způsobu vytápění zabýval otázkou závaznosti územní energetické koncepce, jakož i preferencemi využití forem energie, a jednoznačně dovodil, že ani územní energetická koncepce nemůže obecně upřednostňovat využití CZT, není stanoven zákaz ani příkaz připojení k CZT. I žalovaný přezkoumal stavební povolení z hlediska souladu s územní energetickou koncepcí města, poté co vyjádřil názor, že tato odvolací námitka přesahuje rámec § 114 odst. 1 stavebního zákona, konstatoval, že ani z vyhlášky města Jablonec nad Nisou č. 5/2004 nelze dovodit výhradní zásobování teplem žalobcovou CZT. Soud se plně ztotožňuje se závěrem, že ani z uvedené územní energetické koncepce nelze dovodit právo žalobce jako vlastníka soustavy CZT dodávat do předmětného bytového domu tepelnou energii, což odpovídá přiměřené svobodě volby systému vytápění (kterou zmiňuje Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 29. 3. 2007, č. j. 1 As 16/2006-54, a které se z jiného pohledu dotýkal i nálezný Ústavního soudu Pl. ÚS 37/96). Stavební úřad i žalovaný pak nepominuli ani posouzení změny způsobu vytápění z pohledu územní energetické koncepce Libereckého kraje a zdůvodnili, že se jedná

o doporučení pro města a obce na území Libereckého kraje s tím, že ani z tohoto dokumentu neplyne nemožnost vytápění předmětného objektu plynými palivy a zákaz odpojení od žalobcovy soustavy CZT. Toto ostatně odpovídá i závěrům obsaženým ve Stanovisku a metodice k odpojování od centralizovaného zásobování teplem Ministerstva pro místní rozvoj z listopadu 2011 (dostup. na www.mmcrr.cz), ve které bylo konstatováno, že: „Z citovaného judikátu Nejvyššího správního soudu vyplývá, že opatřením obecné povahy nelze ukládat povinnosti nad rámec zákona, proto podle názoru Ministerstva pro místní rozvoj nelze do ÚPD včlenit požadavek na povinné připojení k CZT. S ohledem na vymezení obsahu ÚEK zákonem o hospodaření energií a nařízením vlády č. 195/2001 Sb., kterým se stanoví podrobnosti obsahu ÚEK, nemůže požadavek na povinné připojení k CZT obsahovat ani ÚEK.“ Znovu je nutno zopakovat, že požadavek na povinné připojení předmětného domu na soustavu CZT žalobce nelze na základě zmíněných územních energetických koncepcí dovodit. Z toho pohledu nemá žalobní bod spojitost s možným dotčením žalobcových věcných práv, jejichž ochrany se může ve stavebním řízení a následně soudním přezkumném dovolávat.

Ani způsob, kterým stavební úřad a žalovaný označili a vymezili část rozvodného tepelného zařízení soustavy CZT ve vlastnictví žalobce [žalobní námitka 11)], nezpůsobuje neurčitost napadených rozhodnutí. Jak již soud rozvedl, neztotožňuje se s žalobcem v tom směru, že by součástí stavebního povolení změny způsobu vytápění předmětného bytového domu mělo být i rozhodnutí o odstranění žalobcova zařízení, pokud stavební úpravy nevyvolají potřebu stavebně technického zásahu ve smyslu přemístění, odstranění žalobcova zařízení. Stavební úřad a žalovaný měli z projektové dokumentace a z vyjádření žalobce pro potřeby stavebního řízení učiněného písemně a doplněného o zakreslení zařízení žalobcem, zjištěno, kde je část žalobcova rozvodného tepelného zařízení umístěna. Jak již bylo řečeno, žalobce se těmto zjištěním nijak nebránil, ani nebrání, neuváděl, že by některá další část technické infrastruktury domu a jaká konkrétně byla v jeho vlastnictví a nebyla do projektové dokumentace zanesena, nebo se nacházela v prostoru, kam je umístěována plynová kotelna, popř. jinde, a byla změnou způsobu vytápění jakkoli zasažena, ať již stavebně technicky či jinak, a nečiní to nově ani v žalobě. Ať již stavební úřad a žalovaný hovořili o „zařízení ve vlastnictví XX“ nebo by užívali jiný pojem (např. „součást soustavy CZT“, či v později podávaných žalobách „část soustavy zásobování tepelnou energií“, jak to činil žalobce), nemá to na podstatu věci a zákonnost napadených rozhodnutí vliv, neboť předmětem řízení odstranění částí žalobcova rozvodného tepelného zařízení nebylo. Na závěr lze poznamenat, že žalobce sice namítá, že pojem „zařízení ve vlastnictví XX“ je právně neurčitý, ale ani on neuvádí, jak má být právně správně a určitě jeho konkrétní část zařízení nazývána a popisována a jaký vliv to může mít na zákonnost napadených rozhodnutí.

Soud tak ze shora uvedených důvodů neshledal žalobu důvodnou, nezjistil, že by bylo ve správním řízení porušeno žalobcovo právo na spravedlivý proces, když neshledal porušení jeho procesních práv a práv směřujících k ochraně jeho vlastnického práva [obecný žalobní bod 13)]. Nese-li žalobce nějaké náklady proto, že část jeho zařízení se dosud nachází v předmětném bytovém domě, není tomu tak v důsledku napadených správních rozhodnutí, ale v důsledku toho, že odstranění části žalobcova rozvodného tepelného zařízení nebylo v soukromoprávní rovině dosud vyřešeno. Nelze tak hovořit o podrobení nuceným službám správním rozhodnutím.

Ani vznesenou výtku pod bodem 14) soud neshledal opodstatněnou. Bez ohledu na to, zda stavební úřad uloží stavebníku (či vlastníku objektu) podmínku pro provedení stavby spočívající v umožnění přístupu k zařízení žalobce, či nikoli, nemůže být jeho postupem žalobcovo věcné právo odpovídající věcnému břemeni strpění přístupu k danému zařízení dotčeno. Jedná se totiž o věcné právo, které žalobci plyne přímo z energetického zákona. Podle § 77 odst. 6 energetického zákona jsou vlastníci nemovitostí, v nichž je umístěno rozvodné tepelné zařízení nebo jeho část nezbytná pro dodávku třetím osobám, povinni strpět umístění a provozování tohoto zařízení s tím, že podle § 76 odst. 5 písm. b) cit. zákona má držitel licence na rozvod tepelné energie právo vstupovat a vjíždět na cizí nemovitost v souvislosti se zřizováním a provozem rozvodných zařízení. Podle přechodných ustanovení energetického zákona (§ 98 odst. 4 cit. zákona) zůstávají nedotčena oprávnění k cizím nemovitostem, jakož i omezení jejich užívání, která vznikla před účinností tohoto zákona. Stejná oprávnění měl dodavatel i podle § 9 odst. 11 dříve účinného zákona č. 222/1994 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o Státní energetické inspekci. Tento zákon také obsahoval obdobné přechodné ustanovení (§ 45 odst. 3 cit. zákona) ohledně nedotčení oprávnění k cizím nemovitostem, jakož i omezení jejich užívání, která vznikla před účinností tohoto zákona. Žalobcovo věcné právo se váže k předmětnému bytovému domu a pozemku a omezuje tak každého spoluvlastníka dotčených nemovitostí bez ohledu na to, zda to stavební úřad ve stavebním povolení vysloví či nevysloví, příp. vysloví nepřesně. Jestliže stavební úřad zavázal stavebníka k povinnosti umožnit přístup k zařízení žalobce, žalobcova práva, natož vlastnická tím nijak nezkrátil. A stanovenou podmínkou nemůže být ani dotčeno právo žalobce domáhat se ochrany vlastnického práva vůči vlastníkovu.

Překážkou vydání stavebního povolení nemohlo být ani existující stavební povolení na rekonstrukci žalobcovy soustavy CZT v dané oblasti, jak se toho žalobce dovolává v žalobním bodu 15). Podle skutečností uvedených žalobcem, zmíněné stavební povolení zakládá žalobci právo rekonstruovat část soustavy CZT, a protože se napadená rozhodnutí části žalobcova rozvodného tepelného zařízení stavebně technicky nedotýkají a jak již bylo uvedeno, předmětem stavebního řízení nebylo odstranění či přemístění nebo jiný zásah do tohoto zařízení, žalobce není jejich vydáním v možnosti rekonstrukce omezen. Žalobce si neuvědomuje, že stavební povolení na rekonstrukci soustavy CZT v daném místě mu nezakládá právo na připojení konkrétních objektů v dané lokalitě na jeho rekonstruovanou soustavu CZT, neboť ze stavebního povolení mu plyne veřejné subjektivní právo provést určitou stavbu, nikoli právo zásobovat území tepelnou energií. Žalobce opět zapomíná na soukromoprávní rovinu vztahu se stavebníkem, kdy dodávka tepelné energie do konkrétního objektu není vázána jen na stavebně technické připojení objektu na žalobcovu soustavu CZT, ale je podmíněna také uzavřením soukromoprávní smlouvy o odběru tepelné energie. Uvedeným stavebním povolením také nebylo závazně rozhodnuto o způsobu vytápění předmětného bytového domu, předmět stavebního řízení byl tedy zcela jiný, nejedná se tak v žádném případě o překážku věci pravomocně rozhodnuté. Ze shora uvedených důvodů soud nepovažoval za nutné vyžádat si také spisovou dokumentaci o průběhu stavebního řízení, jehož výsledkem bylo vydání stavebního povolení žalobci na rekonstrukci části soustavy CZT v daném území ze dne 14. 1. 2010, č. j. 5696/2010, jak žalobce požadoval.

Ze všech shora uvedených důvodů soud zamítl podanou žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s. jako nedůvodnou. Ve věci soud rozhodoval, aniž by nařídil ústní jednání, a to v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s., když s tímto postupem žalobce a žalovaný nevyjádřili ve stanovené lhůtě svůj nesouhlas.

Obiter dictum si soud dovoluje shodně jako ve svých předchozích rozsudcích poznamenat, že stavební řízení, případně řízení o dodatečném povolení stavby, v němž se rozhoduje ve smyslu § 77 odst. 5 energetického zákona o změně způsobu vytápění, není a nemá být pro žalobce jako držitele licence na rozvod tepla a dosavadního dodavatele tepelné energie do budovy bytového domu nástrojem obstrukcí a nástrojem udržení svých zákazníků – odběratelů tepelné energie. Smyslem jeho účastenství v takovém řízení má být ochrana jeho věcných práv k nemovitosti v důsledku umístění části jeho rozvodného tepelného zařízení, případně vlastnických práv k němu, nikoli ochrana jeho podnikatelských záměrů a ekonomických zájmů a dosavadních investic, včetně investic do rekonstrukce části jeho rozvodného tepelného zařízení. Současná právní úprava vztahující se k problematice odpojování objektů od již existujících SZTE nijak tyto soustavy neupřednostňuje a nedává držitelům licence k výrobě a rozvodu tepelné energie oprávnění hájit veřejný zájem ve stavebním řízení o změně způsobu vytápění. Úvahy, je-li tento stav správný či má-li býti již existující SZTE poskytnuta zvýšená ochrana a odpojení od ní omezeno, jsou úvahami *de lege ferenda* a věcí moci zákonodárné.

IV. Náklady řízení

O nákladech řízení bylo rozhodnuto ve smyslu ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s., dle kterého, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Ve věci měl úspěch žalovaný správní orgán, ten ale náhradu nákladů řízení nežádal, soud proto vyslovil, že žádný z účastníků nemá na náhradu řízení právo.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Liberci dne 21. května 2013.

Mgr. Lucie Trejbalová,
předsedkyně senátu